

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ BỆNH SÁN LÁ GAN TRÊN ĐÀN BÒ NUÔI TẠI TỈNH HÀ GIANG

*Phan Thị Hồng Phúc¹, Nguyễn Quang Tinh¹,
Phạm Đức Phúc², Nguyễn Thị Vang³*

TÓM TẮT

Nghiên cứu một số đặc điểm dịch tễ bệnh sán lá gan trên đàn bò nuôi tại tỉnh Hà Giang đã được thực hiện thông qua mổ khám và xét nghiệm phân bò. Kết quả nghiên cứu cho thấy bò nuôi tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang bị nhiễm sán lá gan thuộc loài *Fasciola gigantica*. Tỷ lệ nhiễm sán lá gan ở bò qua mổ khám là 38,44%, cường độ nhiễm là 3 - 61 sán/bò. Tỷ lệ nhiễm qua xét nghiệm phân là 43,88%, biến động từ 42,82 - 45,21%. Bò chủ yếu nhiễm ở cường độ nhẹ và trung bình. Tỷ lệ bò bị nhiễm sán lá gan cao nhất là vào mùa hè (57,09%), sau đó là mùa thu (45,81%) và thấp nhất là mùa xuân (31,79%). Tỷ lệ và cường độ nhiễm sán lá gan tăng dần theo tuổi bò. Bò dưới 2 năm tuổi nhiễm sán lá gan với tỷ lệ thấp nhất (31,65%); tỷ lệ nhiễm cao nhất ở bò trên 8 năm tuổi (64,29%). Tỷ lệ nhiễm và cường độ nhiễm sán lá gan ở bò theo hình thức chăn nuôi khác nhau cũng khác nhau. Ở hình thức nuôi nhốt, tỷ lệ nhiễm là thấp nhất (22,89%), sau đó đến hình thức bán chăn thả (46,27%), cao nhất là hình thức chăn thả tự do (52,18%). Hiệu lực tẩy sán lá gan cho bò của thuốc albendazol, nitroxinil - 25, liều 10mg/kg TT và thuốc triclabendazole, liều 12 mg/kgTT là 100%; cả 3 loại thuốc đều an toàn đối với bò.

Từ khóa: Dịch tễ, tỷ lệ nhiễm, bò, sán lá gan, Hà Giang.

Some epidemiological characteristics of Fasciolosis in cattle herds raising in Ha Giang province

*Phan Thi Hong Phuc, Nguyen Quang Tinh,
Pham Duc Phuc, Nguyen Thi Vang*

SUMMARY

Study on some epidemiological characteristics of fasciolosis in cattle herds raising in Ha Giang province was carried out through autopsy and testing cattle feces. The studied results showed that cattle raising at 3 districts in Ha Giang province were infected with liver fluke (species: *F. Gigantica*). The rate of cattle infecting with liver fluke through autopsy was 38.44%, the infection intensity was 3 to 61 flukes per cattle, and through testing feces was 43.88%, ranging from 42.82 to 45.21%. The cattle were mainly infected with liver fluke in mild and moderate intensity. The rate of cattle infecting with liver fluke was highest in the summer (57.09%), followed by the autumn (45.81%) and the lowest rate was in the spring (31.79%). The infection rate and intensity of this disease increased in accordance with the cattle ages. The cattle under 2 years old was infected with liver fluke at the lowest rate that was 31.65%; while the cattle over 8 years old were infected with liver fluke with the highest rate (64.29%). The infection and intensity of fasciolosis in cattle varied in different husbandry methods. In the captive rearing method, the rate of cattle infecting with liver fluke was lowest (22.89%), followed by the semi-grazing method (46.27%) and the free grazing method (52.18%). The deworming medicines of albendazol, nitroxinil - 25, with a dose of 10mg/kg B.W. and triclabendazole with a dose of 12 mg/ kg B.W. was effective up to 100% of recovery cattle; all of 3 medicines were safe for cattle.

Keywords: Epidemiology, infection rate, cattle, liver fluke, Ha Giang.

¹ Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

² Trường Đại học Y tế công cộng

³ Trường Cao đẳng kinh tế kỹ thuật Hà Giang